

No. 91 — 68 —
ÇARŞAMBA 29 Aralık 1948
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasi hoşsonbet gazete
İdarehane: Ankara Caddesi 98/2, TAN Basımevi
Başmuharrir: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi : 1922
Telgraf: Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 816

SUDA NAKİSLAR

Dünkü Kör Aletler

Hürriyeti seçenler çoğalıyor. Buna sevinen dar gelirli bazı kafaların sayısı da çoğalmaktadır. 'Hah, diyorlar, Kızılbaşlardan biri daha öte tarafa geçti. Komünistlik çözülüyor., Bu dönemlere karşı âdeta bir sempati uyandırılmağa çalışılıyor.

Ne âlâ şey: Yıllarca ecnebi emrile yapmadığını bırakma; körü körüne ona itaat et; vatandaşlarını kas kavur; kes, as.. Sonra günün birinde :

— Ben hürriyeti seçtim!
Diyerek işin içinden sıyrıl; ver elini Amerika... Bir de (Hürriyeti seçtim), (Cennete kavuştum), (İnsanlar arasına karıştım), (Gözüm açıldı) gibi başlıklar taşıyan kitap yazdın mı kekâ! ceplerin dolar da dolar. Yaşadın gittin!

Kendi hesabımıza biz bu nedamet komedilerinden hazzetmediğimiz gibi aktörlerini de sevimli bulmuyoruz. Marifet hürriyete kilit vurmadan hürriyeti seçmek, hürriyet düşmanlığı etmeden hürriyete bağlı kalmakta.

Değil komünistlik gibi insan haklarına hürmetsiz bir rejimin arabasına kurulup avaz avaz türküsünü çağıran ve davulunu çalan adamların döneçliklerini, daha medenî ve insanî idarelerde bir hükümet partisinin sağ eli vazifesini gördükten sonra başka bir partiye kamaço olanların fikir değiştirmelerini bile az çok şüphe ile karşılarken böylelerini nasıl sevimli bulabiliriz?.

Netekim bizde bile II. Abdülhamid'in mes'uliyetine iştirak etmiş rical sonradan meşrutiyet rejimine kapıldıkları zaman epeyce soğuk bir tesir yapmışlardı. Fransada Briand kadar mühim bir şahsiyetin eski sosyalistliği ve Hervé gibi bir nasyonalist'in eski kepezeliği de bir türlü unutulamamıştı.

Bu son hürriyet seçicilerini ise adam yerine koymamaktan tabîî ne olabilir? Onlar hürriyeti değil, kendi memleketlerinde kafalarının uçurulmasına sıra geldiğini sezince yaşamayı seçen, gözden düşmüş dünkü kör âletlerdir.

Bağra basılmak, elleri sıkılmak şöyle dursun, selâm vermeğe bile lâayık değildirler. Çekiverin kuyruklarını!

AYDEDE

Endonezya — Mahvedeceksin beni! Kimden öğrendin bunları?
Hollanda — Harp yıllarında tecavüzüne uğradığım Nazilerden!

Olurdu, Olmazdı! Oldu İdi, Olacaktı!

Anayasanın değiştirilmesi işini olmuş bitmiş, yakında olup bitecek bir iş gibi telâkki edenler varsa hayret! Bugünün vaziyeti şudurki o işi yapacak olan otorite C. H. P. çoğunluğudur. Bu çoğunluk isimlilik böyle şeylere yanaşmak niyetinde değildir. Aralardaki tadil tarafları ise akalliyettir.

Ama bazı nüfuzlu zevat parti çoğunluğunu elde etmek için samimî bir gayret gösteriyormuş; telkinler yapıyormuş. Alâ! Fakat bu, epece zaman sonra netice verebilir; her halde içinde bulunduğumuz devrede değil! beçim kanunu tadile uğramadıkça gelecek devre de geçer gider, yine bir şey olmaz. Kendi kendimize gelin güvey olmayalım ve bu tatlı hayale kapılıp hemem yapılması gereken işler üzerinde yumuşamayalım.

Anayasanın tadili meselesini ortaya atanların yahut attıranların politik bir manevra çevirmek, yani gazetelerin dikkatini o tarafa çekip başka işler hakkındaki tenkit ve muhalefet yükünü hafifletmek istemeleri mümkündür. Biz "olurdu, olmazdı! Oldu idi, olacaktı!", larla uğraşırken bütçe aradan rahatça sıyrılıp çıkmasın, sakın!

İngilizlere Parmak Isırttık!

II. Abdülhamit, o zaman donanmanın hapsedildiği Haliçten çıkıp da kendisini tahtından indirmesin diye köprüünün açılma, kapanma saatlerinin tâyinne Vükelâ heyetini memur etmiş.

Şimdi ne Abdülhamit var, ne Haliçte donanma, ne de donanmanın toplarını saraya çevirince tahtını bırakacak padişah! Hepsi masal olmuş. Lâkin istibdat hükümdarının bu tuhaf emri hâlâ yürürlükte!

25 yıldanberi gelip geçmiş kabineler beş dakikacık vakit bulup da emri geri alan bir kararcık çıkaramamışlar!

Ulaştırma Bakanı eline yeni kararı bildiren bir kâğıt alıp da bir toplantı esnasında arkadaşlarına: "şunu imzalayalım, olsun, bitsin!., diyemiyor. Belediyenin senelerdir yaptığı müracaatlar Ankarada uyuyor. Ne muhafazakârlıktır, bu? İngilizlere de parmak ısırttık! İstanbul köprüsü sanki Londra kalesi!

Veremle Savaş Haftası Hazırlıklarından!

Beyaz peynir ve kaşar ihracına müsaade edilir edilmez fiatlar derhal yükselmiş, bir kısım mallar da hemen saklanmış; ayrıca beyaz peynir tâcirleri 15 günde bir buçuk milyon lira kazanç temin etmişler. Nasıl etmesinler ki fiatlar beher teneke başma 5 lira fırlamış.

Bu haberi veren (Tasvir) refikimiz kaşarın da aynı durumda olduğunu ilâve ediyor. Veremle savaş haftası hazırlıklarından biri de bu olsa gerek!

Az Veren Candan...

Amerikan yardımından hissesine en az para alan devlet Türkiye imiş. Hattâ İzlanda adasına 5 milyon dolar verilmiş, Trieste şehrine 9 buçuk milyon. Bize ise 642 bin dolar! Her halde bunda bir iş var. "Az veren candan, çok veren maldan., gibi hususî bir muhabbet ve samimiyet alâmeti midir? Mebus olup da şunun sepep ve hikmetini hükümetten iyice ve tekrar sormamak Eyyüp sabrına vabes-

Eski Yılbaşılara Dair

Cuma akşamı, yani cumartesi gecesi 1949 yılı başlıyor. Yurdumuz yurddaşlarımız ve cümlemiz hakkında uğurlu olsun; inşallah gide-ni aratmasın!...

Eski takvimlerde Hazreti İsanın doğum yılı dönümü olan Noel (Mî-lâdî İsa yortusu); Rumî Kânunu-evvelin 19 uncu gecesi giren yılba-şına da (Reisi senei Milâdiye veya Efrençiyeye) denilirdi.

Tekne kazıntısı evlâtlara eren, torunlara karışan, o eğerpareleri pek seven paşalar, beyler yıl başı yaklaşınca uttururlardı.

— Karşı mağazalarına oyuncak-ların günası vürüt etmiştir. Beğen-diklerinin bir kaçımlı alarak köfte-horları sevindirelim!

.Daireye giderken evdekilere ta-kimatı verirler:

— Vakti asrı (yani ikindiye) mü-teakıp Tünel başında gözlükçü Verdoux Efendi muhibbimize ge-lip mülâki olun!

Kerme ve gelin hanımlar bu tek-life fit ama valideleri ve kayınva-lideleri hanımefendi derhal sakızı eigner:

— Annem bir şey derse diye çekiniyorum. Raya'ların yortusu yakın; o tarafa geçmemizi istemez, günah sayar.

— Beyoğluna çıktığınızı nereden duyacak. Çapadaki falan paşalara gidiyoruz dersiniz, olur biter yahu!

Ve miadında çarçabuk hazırla-nılır; köprüyü geçerken vapur dü-düklerinden, caddelerde tramvay vardacılarının borularından ürker diye huyluca Şahin'le Ceylân ara-baya koşulmaz. Emektar Marko ile Şişko'ya razı olunur, camlı geniş kupaya cümür cemaat do-lunur. Beyoğlu boylanırdı.

Bacaksızlar körüklü çalgıları, kursundan askerleri, çiftlik takım-larını, karnına basınca (Mama) diyen bebekleri beğimiz de beğen-mezler; pırl pırl nesnelerle do-nanmış çamlardan, melek timsal-lerinden, Noel babalardan şaşmaz-lar;

Bunlar Hristiyan harcı sayıldı-ğından kat'iyen alınmaz, Zümbül bebek tohumları ağlaya ağlaya ter ter tepinirlerdi.

Yeni yılın arifesinde, akşama doğru Bonmarsede mutlaka bir di-

dona rastlanırdı. Boru gibi fesli, sivri kara sakallı, yüzü karagöz-deki şal tüccarı Acemin tıpkı eşi, Salisbori biçiminde up uzun palto-ul...

İtriyat dairesinin bir köşesine dikilir fotoğraf çektiyormuş gibi poz alır, alapariziyen aksanla tezgâhtara seslenir:

— Un vendeur ici!...

Hayli alış verişten sonra elleri, koltukları paketlerle dolu, pür telâş dışarı fırlar, saatlerce Caddei kebirde dörtünale bir aşağı bir yukarı dolaşırdı. Düyunu umumiye hukuk müşavirlerinden Hallacıya-nın (Meşrutiyette mebus ve nâzir olan kardeşidir derlerdi.

Yılbaşında babamın ahbapla-rından bana da hediyeler sökün e-derdi. Meselâ Reji idaresi erkânın-dan İngiltereli doktor Niyemira kule şeklinde bir saat yollamıştı. Geceleri içinde balmumundan kan-dil yanar, rakamlı karpuzu döner, saatleri ve dakikaları gösterirdi. Topçu dairesine memur İmhoff Paşanın, Hüseyin Rahmi merhu-mun (Mutallâka) romanından Al-mancaya tercüme ettiği, (Die Geschidene) adı ile bastırıldığı ki-tabı hâlâ kütüphanemdedir. İstih-kâm dairesindeki Almanyalı Auler Paşanın hediyesi (Stéréoscope) ile kutuları hakeza. Belçika muhar-rirlerinden, Türkçe de dahil 12 dile âşına General Neyt Brükselden her sene koca koca resimli seya-hatnameler gönderirdi.

Yıl başları konaklardaki frenk kırmızı, tatlı su frengi enstitütör-lilerin genci, ihtiyarı izinle gider, günlerce görünmezlerdi. (Kurt-larını dökecekler) denerek hoş görülürdü.

Dayızademin kısacık boylu, kambur, sözüm yabana İsviçreli, Madam Blans isminde, 65 lik bir mürebbiyesi vardı. Aylar geçer, evine gitmez ve lâkin her yılbaşı bağlasan durmaz.

Bir defasında öyle bir dönüş dön-dü ki, kafası bağlı, kolu boynuna asılı, üstelik topallama da. Gû-ya Parisli bir familyaya dâvet e-dilmiş. Kordiplomatikten bir ekse-lâns şampanyayı vermiş, vermiş; onunla polkada iken parkelerde ayağı kayup yüz üstü kapaklan-mış...

Martaval olduğu besbeliydi. Şa-rabı çekip çekip kör kandil, mer-divenden mi yuvarlanmış, yoksa bodruma mı düşmüştü, kim bilir?

Enebilir Union Française'de Teutonia'da, Cercle d'Orient'de falan toplanıp toplanıp o geceyi cümüşle geçirirlerdi. Türklerden oralara ayak basan enderdi. Büyük gazinolardaki eğlenticilere, sabahı etmelerde bizlerden karışanlar yok gibiydi.

Gece yarısı olunca ışıkların sön-mesi, yeni senenin kutlanması mı? Ne gezer!. O zaman birkaç yerden gayri İstanbul'da elektrik nerede?

Daha Ne Duruyorsunuz

Sinclair Lewis, bir Amerikan üniversitesini ziyaret eder. E-debiyata meraklı talebeler der-hal etrafını sarıp fikir damışır-lar:

— İcinizden kaç kişi muharrir olmak istiyor?

Hespi parmak kaldırır.

— Öyleyse, burada daha faz-la vakit kaybetmeyin. Derhal evlerinize dönüp, yazmaya bas-layın!

PAŞANIN DA

Akrabamdan bir zata uğramış-mıştım. Ortaköyde oturuyordu. Balkan harbi sıralarındaydı:

— Paşa henüz gelmedi, fakat sizin geleceğinizi biliyor, lütfen beklesin, ve evine telefon etsin. Yemekte bizde kalsın dediydiler.

Oturdum. Çok geçmedi, mutad ve meşhur olan tavrile ev sahi-bi geldi. Geldi ama, hiddetli ve te-lâşlı geldi. merdivenden çıkarken kâhyasile konuşuyordu. Derken birdenbire kızdı herife betelemeye başladı. Kahya önüne bakadursun, paşa azattı, azattı nihayet herif mecbur oldu:

— Bu emri siz bana verdiniz paşa efendi! derdemez paşa zıplamağa iptidar eyledi ve bağıra bağıra:

— Paşanın da... diye diye bastı küfürü, fırladı odasına girdi.

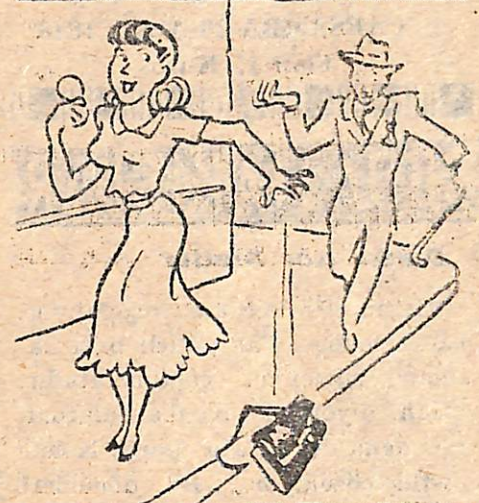
Kâhya da.

— Estağfurullah efendim, estağ-furullah efendim!

Diye yalvarmağa başlamıştı.

— Paşa odada hâlâ paşaya veriş-tirip duruyordu.

S. M. S.

Yazısız Karikatür

"İtalyan karikatürü"

Buda mı Tek Partinin Kusuru?

Pastırmalar çuval içinde nakledilmeyecekmiş; Sağlık Müdürlü-ğü bundan böyle pastırmaların parsömen kâğıtlara sarılmasını uy-gun görmüş.

Meraklı iseniz vakit ve imkân da müsaitse geçen senenin gazetelerini gözden geçiriniz. Bu havadisi aynen bulursunuz.

Hattâ bir az daha gayret ediniz 1947 yılı gazetelerinde de oku-manız mümkündür. Peki, 1946 - 1940 yıllarında çıkmış gazetelerde arasanız bulamaz mısınız?

Büyük bir ihtimalle emeğiniz boşa çıkmaz.

Bana öyle geliyor ki memlekette ilk defa gıdalar maddelerinin örtülü satılması gibi bir yenilik yapıldığı devirdenberi — bu devir Cemil paşa zamanına rastlar, galiba — çuvala pastırma naklini ya-sak etmek fikri daima ileri sürülmüştü. Dedğim tarih Balkan har-bine rastlar. Otuz beş senelik iş!

Otuz beş senedir pastırmayı çuvaldan çıkarıp kâ-ğda saramadık. Bunun yirmi beş senesi Cumhuri-yet devridir. Pastırmayı çuvaldan kurtaramamamızın kabahatini de tek parti rejimine yükletemeyiz a!?!?

Dişçi — Sağ taraftan yemek ye-memeğe dikkat ediniz.

Hasta — Hiç korkmayınız, dok-tor; sizin hesabınızı verdikten son-ra ne sağ tarafımla ne de solla bir şey yiyebilirim!

Minelbab İle Mihrab

Yazan: Refik Halid KARAY

Tefrika No. 68

Avluya girmistik ki dört büyük kamyonun hazır olduğunu gördük. Başlarında miğferler, ellerinde silâhlar, birer manga İngiliz askeri her kamyonun müdafaasına, muhafazasına memur edilmisti. Gireyim mi, girmiyeyim mi, bir tereddüt devri daha geçirdim. Lâkin her kes çekilip emin bir melce bulduktan sonra benim sipsivri meydanında kalmaklığım mecnunluk olurdu; bu çok tehlikeli, heyecanlı vaziyete düşmemek için kamyonlardan birine kendimi attım.

Karanlık, kapalı yerde yüzlerini göremediğim 30-40 kişi vardı. Beni sesimden ve şeklimden tanıyarak selâmladılar; arabalar yola düzüldü. Beyoğlu caddesini çarçabuk geçtik, Taksim bahçesinin yanından sap-tık, teltörgüler ardındaki Taşkısla avlusuna geldik. Sipsivri ve haşin beş on zabıt bizi teslim aldı; birer birer sayarak içeri soktular. Mektep talebesi veya nefer itaatile arka arkaya tahta merdivenleri çıktık; camları kırık, kocaman, bom boş bir odaya girdik.

Meydanda oturacak ne iskemle, ne şilte, ne halı, hiç bir şey yoktu. Hava soğuk, daire karanlık, arkadaşlarım meyus, hulâsa halimiz perişandı. Yüreğime ateş gibi yakıcı ve boğucu bir kasvettir doldu. Kendimi pencereden atacak kadar içim daralmış, gözlerim kararmış, âsâ-bım gerilmişti. Arkadaşıma:

— Ben durmam, duramam, çıkacağım!

Dedim. Lâkin çıkmak acaba elimizde miydi? Mevkufa benzi-yorduk, esire dönmüştük. Bir aralık içeriye zabıt girdi, İngilizce bir şeyler söyledi. Bereket aramızda bu lisana âşına olanlar vardı; tercüme ettiler: Battaniye ve yastık verilecekmiş, yarın sabah ta çay, peksimet, reçel tevzi olunacakmış, rahatımıza bakılacakmış...

Adamın hemen yakasına yapıştım:

— Ben geri döneceğim, dedim, bu şerait altında duramam. Bırakınız, çıkayım! dedim. O kızdı, ben ısrar ettim ve nihayet âmirinden danışmayı kabul ettirebildim. Kapının önündeki nöbetçi çıkma-mıza müsaade vermiyordu ki, kumandanla konuşayım...

Yarım saat bekledim, ses, sada yok. Çıldıracaktım, ölecektim. O esnada teftiş için daireye giren diğer bir zabite müracaatta bulundum. Bu, nasılsa nazik bir adamdı; dinledi, düşündü, biraz sonra cevabını vereceğini söyledi ve gitti.

Ben kapı önünde hiddetinden

Mahir kamyonlar — Beyoğlundan geçiş — Girdiğimiz bom boş oda — Burada duramayacağım — Ben çıkmağa hazırlanırken kışlaya kafiye kafiye muhalif geliyordu — Hırsızlık güç bir sanat değil — Uyanış feci oldu — Yan ceplerime koyduğum tabancalar —

dislerim birbirine kenetlenmiş, bekliyordum. Çikip ne yapacaktım, nerede saklanacaktım? Ali Kemal âkıbetinden henüz haberdar olmamakla beraber hayatından ümitsizdim; benim ele geçmekliğim de aynı neticeyi verebilirdi; yüzde doksan beş dışarıda muhatara, muhatara değil tehlike, daha doğrusu ölüm vardı. Evet, lâkin kışla içinde de beni zillet kaplamıştı, behemehâl çıkacaktım.

Biçare arkadaşların haline baktım; çoğu kılıksız kıyafetsiz, yarımın dehşetinden bihaber, vaziyeti gayri müdrik adamlardı. Şehrin içine gündeüz "Muhalifler sefarethaneye toplanıyor!" diye bir söz yayılmış, gece yarısına kadar İstanbulun her tarafından fevç fevç ahali İngiliz sarayına şitap etmişti. Hattâ İngiliz zabıta memurları Boğaziçi, Kadıköy, Üsküdar gibi

uzak semtlerde oturan maruf muhalifleri otomobil göndererek ve saiti hususiye ile sefarethaneye celp bile ettirmek hayırhahlığında bulunmuşlardı. Binaenaleyh ben çıkmağa çalışırken hâlâ, kafiye kafiye yeni misafirler kışlaya doluyordu. Hoca Sabri, Zeynelâbidin Efendilerle Doktor Rıza Tevfik Bey -pasaport muameleleri ikmal edildiğinden- doğruca limanda demirli bulunan Mısır bandıralı "Egypt" vapuruna irkâp edilmişlerdi.

Kurtulmaktan ümidimi kesmek üzere iken o uzun boylu, kıbar, nazik zabıt dairemize girdi:

— Efendiler, dedi, isteyenler bir daha avdet etmemek şartile çıkmağa mezundurlar.

Arkadaşların kısmı küllisi benim çıkmak arzusu göstermemden dolayı tahtie etmişlerdi; mırıl mırıl aleyhimde söyleniyorlardı. İhraç müsaadesinden bir ben, bir arkadaşım olan zat, bir de ta-

nımadığım sarıklı bir efedni istifade ettik; nöbetçi neferinin önünde merdivenleri indik.

Öh, dışarıda avluda idik. Teltörgüler arasından geçerek kapının önüne geldik. Oradaki nöbetçiye bizim nefer İngilizce parola verdi ve sonra gırtlığını işaretle "kı! kı!" diye sesler çıkardı. Yani bize: Çıkıyorsunuz ama sizi dışarıda kesecekler! demek istiyordu.

Razı idim, razı... Hemen fırladım. Puslu bir gece, etrafta çıt yok... Dolmabahçeye doğru ağır-ağır, üç kişi indik. Hoca Efendi Beşiktaş'a ayrıldı, ben arkadaşım ile beraber Gümüşsuyu yokuşuna saptım. Orada uzak akrabamdan birisi, bir bekâr zat otururdu. Niyetim geceyi onun evinde geçirmekti. Fakat bir türlü apartımanın dış kapısını açtıramadım. Duvarı atlamağın pencerelelerinden birine yetiştim, camı ittim ve içeriye seslendim. Bu faaliyet ve muvaffakiyetim bana hırsızlığın çok güç bir sanat olmadığı kanatını verdi. Nihayet ev sahibi odasından çıktı: elektriği yaktı.

— Kim o?

Pencereden seslendim:

— Benim, ben...

Biraz sonra içeride idik. Bize mükemmel bir çay yaptılar; biraz da hasbihal ettik; sonra yattık. Ağır bir uykuya daldık.

Uyanış pek feci oldu. Şimdi ne yapacaktık? Sefarethaneye ilticaya da yüzümüz yoktu; evde durmakla da iş bitmezdi. Paltomun yan ceplerime birer tabanca koydum. Kararım kat'i idi, yolda birisi, bir yabancı "dur!" dese hemen çekip vuracaktım; teslim olmayacaktım. Bu azim ile tekrar iki arkadaş yola düştük. Taksimde gazete aldık. Yeni tevkifattan bahsolunuyordu. Bu, haberlerin en müthişi idi. Bir bakkal dükkânına girip ev ile konuştum; sonra arka yollardan tekrar İngiltere sefareetine iltica ettim.

Tercüman beni görünce suratını astı:

— Siz, dedi, dün gece Taşkısladan çıkıp gitmişsiniz. Sadık Bey mektupla bize keyfiyeti bildirdi.. Aferin lider Sadık Bey'e! hemen raporunu göndermiş, hafiyelik hususunda bir dakika ihmal göstermemişti. Zatan sıkkın idim, büsbütün sıkıldım, dedim ki:

— Benim pasaportum hazır. Taşkıslada beklemeye lüzum yok. Param da var... (Piyerloti) vapuruna da rıhtıma gelmiş olmalıdır. Sizden rica bu: Beni vapura salımla izam ediniz!

(Devamı var)

Erkek — Beni soyuyorsun sevgilim!

Kadın — Tabii herşey karşılıklı olur..

1940 senesinde bir kanun çıkarılmış; devlet teşkilâtında hangi makam ve dairelerin otomobil kullanacağını tesbit etmiştir.

Sene 1948 sonu: O kanun gereğince şehrimizde salâhiyetleri olmadığı halde şimdiye kadar otomobil kullanan dairelerden plâkaların toplanmasına başlanmış ve şimdilik 50-60 resmî araba seferden menedilmiş! Peki, bu iş sekiz seneberi neden yapılmamış? Sebebi daha doğrusu tevili şu: Kanun kamyonet olarak kullanılmasına izin verdiği yük taşıma vasıtalarının memurları da taşıyabilecekleri yolunda bir tefsire gidilmesi! Yani o tefsirle denilmiş ki: "memurla yükün farkı yoktur. Ha memur, ha balya, denk, çuval yahut fiçı, damacana, ve hırdavat!..

Hoş bir tefsir değil ama işimize gelmiş. "adam sen de demsiz, ayağımız yerden kalkıyor ya! bizi ister şişe, ister meşe, ne yerine koyarlarsa koysunlar!.. Memurun kabahati yok; kabahat tefsirde... Demek oluyor ki kanun çıkarmakla mesele hal olmuyor; kanunları, nizamname ve talimatnameleri bö-

le keyfi tefsirlerden de korumak lâzım.

Ruhuna uymayacak surette kanunları tefsir ve tevil etmek, çıkarımıza uygun hale sokmak âdeti bütün mevzuatımızın kıymetini düşürüyor. Düşününüz ki kanunda yük taşıma vasıtası olarak tayin edilen kamyoneti tefsir yapılırken içinde insan oturur, insan getirir şekle sokmak mümkünmüş. Ne geniş bir tefsirdir bu!

Peki o tefsire ne oldu şimdi? Bir başka tefsir yapıp yükle insanın farkı belirtildi ve tasarruf bakımından bir kâr temin edebildi mi?

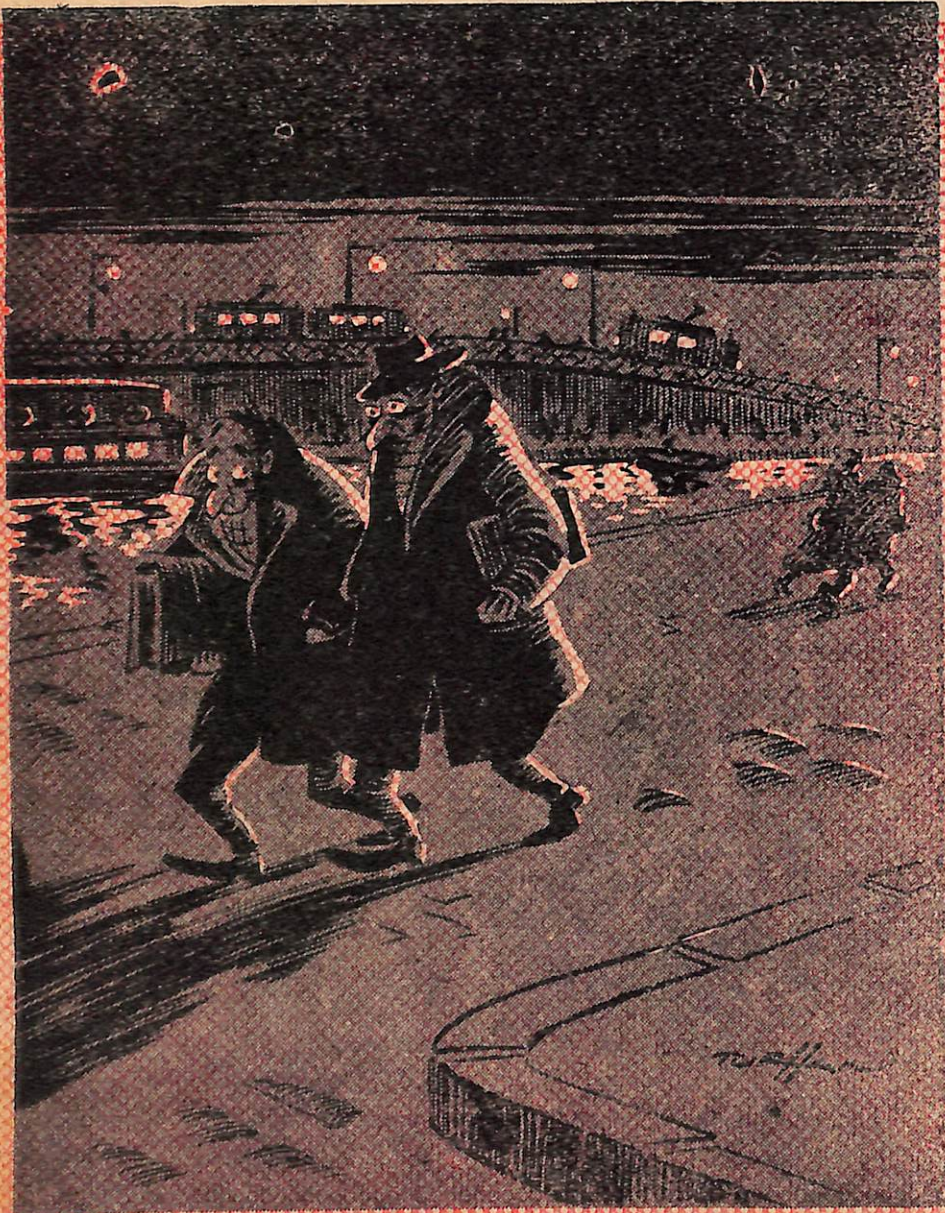
Hayır. Plâkaları alınanlar sadece kamyonetlerin insan oturmasına müsait yerleri olanlardır. Yoksa 940 tarihli kanun dairelere insan taşımak için otobüs kullanma hakkını tanımaktadır.

Şimdiden sonra kamyonetler eşya taşıyacak, ayrıca alınacak otobüslerle veya otobüse çevrilen kamyonetlerle insan naklölünacak!

Bu imiş o gürültü ve buna varıyormuş o tasarruf! Heyhat!

★

Telif Hakları Cemiyeti son toplantısında, müellifleri koruma maksadile senede bir, seçilecek bir kaç kişiye ziyafet vermeği kararlaştırdı. (Gazeteler)

Müellifler arasında — Çok şükür Telif Hakları Cemiyetinin faydasını görmeğe başlayacağız artık, yılda bir içimden bir kaç kişinin karnını doyuracaklarımı!....

Tencere Yuvarlanmış...

Tatlı yiyelim de tatlı konuşalım, derler. Tatlı yedikten sonra tatlı konuşmayı herkes becerebilir. Asıl marifet, tatlıyı yemeden tatlı konuşabilmektir.

Haydi şu marifeti biz göstereyim. Sohbeti tatlılaştırmak için mevzu aramağa da lüzum yok. Geçen hafta Büyük Millet Meclisinde cereyan eden şekerli müzakerelemize yetmez?

Şeker zammından dolayı muhalif partililer hükûmete hücum ettikleri gibi iktidar partisi arasında da küskünlüklerini gizleyemiyenler olmuş.

Dışarıdan şeker getirtmek imkânı varken bunun yapılmadığı, dövizlerin lüzumsuz şeylere feda edildiği söylenmiş. Bu sırada kürsüde bulunan Ticaret Bakanı, Demokrat parti hatibi B. Adnan Menderes'in bir sualine şu cevabı vermiş:

"— Menderes arkadaşımızın politika oyununda ustalığını teslim etmekle beraber, biz de yetişiyoruz."

Eyvahlar olsun! Demek ki, iktidar partisi politika oyununda henüz yetişiyor. Şu halde şimdiye kadar yaptıkları şakacıktan şeylermiş. İktidardan ayrılmak istemediklerine göre, asıl oyunlarını, politika oyununda yetişip usta olduktan sonra gösterecekler desenize! Cenabıhak cümlemizi bu oyuncular elinde oyuncak olmaktan bir an evvel kurtarsın âmin!

Yine bu münakaşalar esnasında kürsüye çıkan şeker komisyonu sözcüsü B. Sâdi Bekter, şeker zammının doğru olmadığı hakkındaki konuşmaların o günkü müzakere mevzuunun dışında olduğunu söyleyerek muhalif parti hatiplerini saded dahilinde konuşmağa dâvet etmiş.

Bu zat mecliste pek yeni olmasına rağmen yaptığı harekette yerden göğe kadar haklıdır. Öyle ya, şeker üzerine tatlı tatlı konuşurken fiat zammını araya karıştırıp da acemi politika oyuncularının ağızlarının tadını bozmakta ne mâna var?!

Demokrat partili bir milletvekili de şeker zammından evvel meclis koridorunda geçen bir hasbihali tekrarlatarak demiş ki:

"— Tatile tekaddüm eden günlerde koridorda bir kaç milletvekilinin yanında B. Hasan Saka; (Millete şeker hastalığına tutuluncaya kadar şeker yedireceğim) demiştir. Bunu söyleyen alelâde bir adam değildir, Başbakandır."

İyi ya, a beyim! Başbakan, partisinden aldığı ölçüsüz kudretin coşkunuğu içinde bu millete, hasta oluncaya kadar şeker yedirmeğe karar vermiş. Fakat bir müddet sonra coşkunluk zail olmuş, bakmış ki, millet gece gündüz durmadan, dinlenmeden şeker yiyor. O zaman şefkati galebe çalmış; "Eyvah, bunlar şeker hastalığına tutulacaklar. Aman, şu zavallıları kurtarayım" diyerek şeker fiatlarını arttırmış, bizi büyük bir tehlikeye kurtarmış!

Geçmiş olsun, Sayın Kırdar! Gazetelerde okuduk, sevindik: amelîyat muvaffakiyetle neticelenmiş; istirahat için İsviçreye gidecekmisiniz. Yakın zamanda İstanbul'da bir

gazeteciler toplantısında buluşuruz, tekrar iltifatlarınıza kavuşuruz, inşaallah!

Biz burada epice güçlük çektik; kış başımıza yine iş açtı, kar yağdı, sokaklar geçilmez, nakil vasıtaları işlemez hale geldi. Seyrüsefer büsbütün durdu değil. Lâkin o derece aksadı ki bir akşam matbaadan saat yediye doğru çıktım, eve on birde geldim. Kısaca anlatayım: Otobüsler seyrekleşmişti; giremedim; tramvaylar mahaseralah idi, binmeğe imkân bulamadım; taksiler sırı kadem basmıştı, bir tanesine bile rastlayamadım..

Dolmuşların durağı olan Eminönüne koştum. Sanki grev yapmışlardı; koydunsa bul, buldunsa öp başına koy. Meydan bom boştu.

Köprüyü kar, fırtına altında yaşıyordum; tünele güç belâ vardım. Lâkin Beyoğlu tarafında yine tramvay yok gibiydi; açıkta sıra beklemek tehlikeliydi; hele biz yaşatılire!

"Taksiye bin!.. demeyiniz, binecektim. Eğer bir taraftan zuhur etseydi... Şişliye kadar yürüdüğüm çoktur ama iyi havalarda. Gözlerim doldu. Bereket Galatasarayda bir akraba evi vardı; oraya kadar kaya sürtüne, sürçe emekleye vasıl olabildim. Yemeği burada yedim de bir kaç kadeh vücudumu ısıttırdı, sofraya zengindi, doydu ve yeni bir enerji ile tekrar yola düştüm.

Galatasarayda tramvaya bindiğim zaman "Ee, artık beni semte kadar götürür!.. diye memnundum. Götüremedi: Harbiyede şapa oturdu. Tipi artmıştı; başladım yine düşe kalka taban tepmeğe!

Nihayet kendimi yatağımda bul-

Diyeceksiniz ki; "Nasıl olur da bir başbakan evvelâ millete şeker hastalığına tutuluncaya kadar şeker yedireceğini söyler de sonra bunun aksini yapar?"

Bunu diyebilirsiniz ama haksızsınız, aziz okuyucular. Sizler olgun insanlarsınız. Binaenaleyh bu kadarcık kusuru, acemiliğe bağışlamanız icap eder. İktidar partisinin politika oyununda henüz yetişmekte olduğunu o başbakanın kabinesindeki Ticaret bakanı söyledi ya!

Müzakerenin sonuna doğru söz alan Başbakan yardımcısı da muhalif partililere karşı şöyle demiş:

ama bir kazazededen farkım
namıdır; Everest tepesine tır-
man bir kâşif yorgunluğu — ha-
hayır — bitablığıyla uzanıp
dım.

tedaviyi de ihmal etmedim. A-
larımı sıcak suya koydum, grok
ıctım. Şimdilik
nezleden gayri
bir rahatsızlık
duymuyorum.

kadarcıkla atlarsam, şükür
h'a!

te sizin ve bizim İstanbulumu-
30 santim kar yağdığı gün ba-
gelenler... Sefaletti, rezalet-

ralar nasıl? Kar yağmıştır, ya-
rdur, elbette! Yağmıştır, ya-
rdur amma bu haller olmuyor-
muhakkak. Yağış başlar baş-
z yollar süpürülüp temizleni-
r; seyrüsefer 30 santim kar
nden durmuyordur. Dursa kış
siminin bu memleketlerde u-
hi hayatı aylarca felce uğrat-
lâzımgelir.

günlerce sıkı bir yağmur bek-
ki caddeler kardan temizlen-
hele yan sokaklar yürünür ha-
elsin diye.

erimize vekil olan zat bu aksak-
rdan çok üzüldü, epice çalıştı
Fakat fazla bir şey yapama-
Zira belediyemiz kışı hesaba
n teşkilâtın mahrumdur.

azır oradasınız; pencereden ba-
z: kar medenî şehirlerde pek
tur; ben de bayılırım temaşa-

akınız ve bizi, zavallı hemşeri-
nizi de hatırdan çıkarmayınız.

o medenî
naraya bak-
a bizi hatı-
rınız; şu bede-
ehri gördükçe

m sizi anmaktan bir an farîğ
adığımızı şüphe etmeyiniz.

İstanbulun da bir temizlik ame-
tına ihtiyacı var. Onu Londra-
gönderemeyiz. Allah sizi kurtar-
sız de yine Allah'ın yardımile
şu sıkıntıdan, şu murdarlıktan
tarırsanız hayır duamızı alırsı-
sayın belediyecimiz.

Niyet hayır, âkibet hayır!

R. H. K.

— Hep aynı şeyleri tekrarlı-
rsunuz, sözlerinize yeni bir şey
ve etmiyorsunuz. Benim oğlum
a okur, döner döner yine okur.”
amaaam!. Tencere yuvarlan-
s, kapağını bulmuş. Öyle konu-
başbakana ancak böyle konu-
bir yardımcı yakışır! Fakat
dersiniz, hem politika oyunun-
acemi olduklarını söylüyorlar,
m de yuvarlanmadan birbirle-
i buluyorlar!

Uzun sözün kısası, şeker zammı
nunu kabul edilmiş. Onlar işi
liya bağlamışlar, biz de yutku-
lum bari!

Cemal Refik

— Bari şu beyannameyi kırık cam yerine pencereye yapıştırılın da bir faydası olsun!

“İtalyan karikatürü”

KİBRİT SARFIYATI

Son zamanlarda yurtda kibrit sarfiyatı git gide artmakta olduğundan Büyükdere fabrikası kibrit yetiştiremiyor; hariçten 10 milyar kibrit çöpü satın alacakmışız.

Peki ama kibrit sarfiyatı artışı neden? İlk akla gelecek ve galiba en doğrusu, bir kibrit yerine üç kibrit harcamamızdan... Eğer kibritlerimiz kırılmaz ârızasız yanar cinsinden olsa sarfiyat artmazdı.

Zira nüfus çoğalmadı. Belki sigara içenlerin sayısı biraz artmıştır ama, fabrikanın iki ayağı-
nı bir pabuca sokup pazar günleri de çalıştığı halde mal yetiştiremeyecek kadar olmasa gerektir.

Bütün mamüller arasında yıllardır en çok bozuk çıkan kibrittir. Bir Bakan şu kibritleri İngi-
liz ve Amerikan bahriyelilerinin elinde görüp yanışına, sönüşüne hayran kaldığımız hemcinslerine
benzetebilse 5 yıl kibrit kutuları üzerine resmini koysalar, yüzünü günde yirmi kere seyretsek şî-
kâyet etmeyiz. Bilâkis hayır dua eyleriz.

Kibrit sarfiyatını — ceplerimizdeki sayısız çakmıklara rağmen — arttıran ne kibrit istima-
linin yayılması, ne de nüfusun çoğalmasındır; kibritlerin de başsızlığıdır.

Bir yerine üç kibritle sigara yakıyoruz. Bir memur yerine üç memurla iş görüşümüz gibi bir
israf.

Kibriti bile yapamadıktan sonra devletçilik ve devlet sınaatçılığı lehinde propagandaya ce-
saret mi kalıyor? “Yüz mü kalıyor?,” demiyorum.

Ne Olur Ne Olmaz!

(TAN) refikimizde okuduğumu-
za göre 5 kadına şoförlük ehliye-
ti verilmiş. Memnun olduk. Kadın-
ların muhabbetlerini de, dikkat-
lerini de bir noktaya teksif kabili-
yetinde yaradılmış olmalarına gö-
re bu işe ehildirler.

Fakat şimdilik kadın şoförlere
Hürriyeti Ebediye ve Maslak yol-
larını tavsiye edemiyoruz. Şehir
içinde çalışmalıdırlar ve gece mu-
ayyen bir saatten sonra arabaları-
nı garaja çekmelidirler. Ne olur,
ne olmaz?

İnsafın O Yerde Namı Yok mu?

(Akşam) refikimizin posta mü-
vezzileri ağzından yazdığı bir ifa-
deye göre bugün 22 sene hizmet
etmiş bir müvezzi, yeni vazifeye
girmiş bir meslektaşile aynı maaşı
almakta imiş; yani bu meslekte
maaş artması, hizmet müddetine
hürmet yokmuş!

Ya emektarlığın, mesleğe bağı-
lığın mükâfatı? Bir Bakanın bir
gün Bakanlık etse ömrü müddetin-
ce hem kendisine, hem vefatında
ailesine en yüksek dereceden ma-
aş bağlandığı bir memekte bu da
ne demek? İnsafın o yerde namı
yok mu?

O Kadar Da Değil

Karı koca sofrada şundan bun-
dan konuşurken, kadın birdenbire
kocasına:

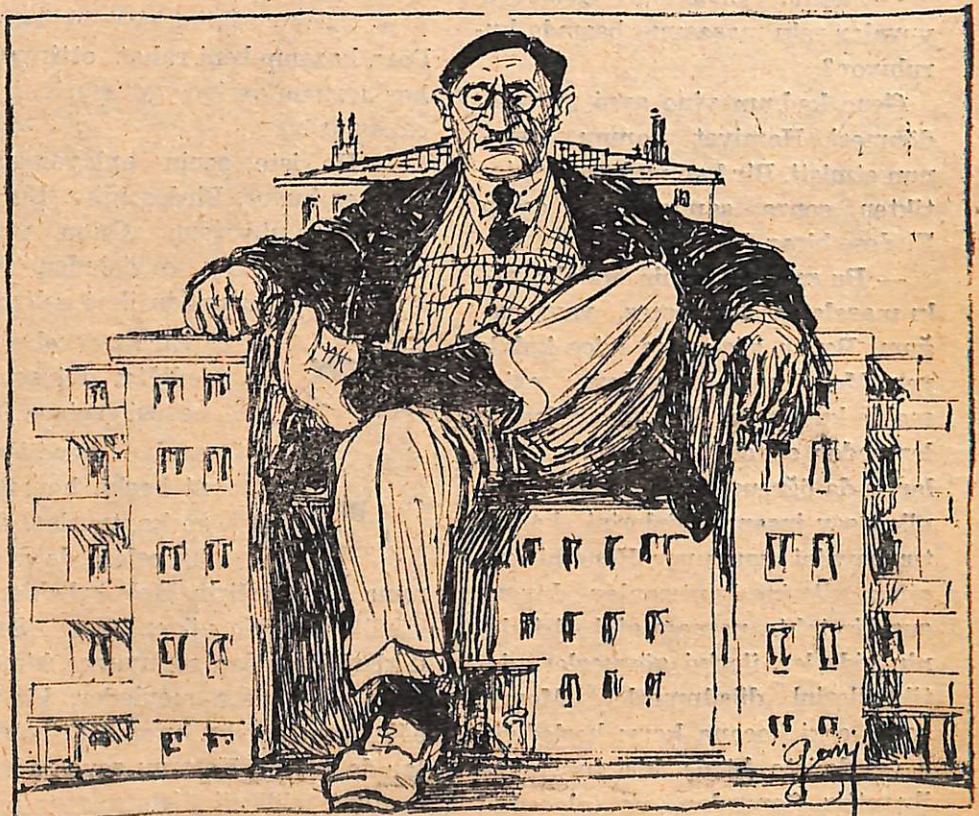
— Kocacığım, ben ölseydim ne
yapardın? diye sorar.

— Kederimden belki de çıldı-
rıldım.

— Bir daha evlenmez miydin?

— Karıcığım, belki çıldırdım
ama, yeniden evlenecek kadar de-
ğil!

Mecliste akar kiralarna zam isteniyor.

Allah böyle mübarek adamları meclisimizden eksik etmesin.
Âmin!!....

— Neden her tarafta kargaşalıklar, grevler var da Rusya süt liman?!

— Bunu bilmeyecek ne var? Rusyada komünizme müsaade yok da ondan!

"İtalyan karikatürü"

NIKÂH DAİRELERİNDEN HAYAT SAHNELERİNE

ERKEKLİK GURURU 30 — XXXVIII

— 32 —

Firdes itiraz etmeden bira bardağını alıp başına dikti. Artık boğazının yandığını farketmiyor, yudum içtikçe zevk alıyordu. Hamiyet hanım çatalının ucundaki midyeyi onun ağzına uzattı:

— Afiyet olsun.

Bu kadar lezzetli midye tavasını her yerde yapamazlar. Söyledim ya, buraya yüksek aileler gelir. Gazinocu da...

Firdes dudak büktili:

— Yüksek aileler dediğinizin hepsi şunlar gibi ise...

— Şimdi onların hali senin tuhafına gidiyor amma bir gün evlenip de mesut bir yuva kurdukları zaman görsen bayılırsın..

Gittikçe ağırlaşan göz kapaklarını araladı, müstehziyane gülümsemedi:

— Mesut yuva ha? Demek o yuvalar rakı masasının başında kuruluyor?

Genç kadının yine aynı mevzu dönməsi Hamiyet hanımı memnun etmişti. Bir kaç yudum bira içtikten sonra sandalyesini çekip Firdese biraz daha sokuldu.

— Bu masalar senin bildiğin rakı masalarına benzemez, yavrucuğum. Benim sözlerime iyice kulak ver. Mesut yuvalar yalnız sevimle kurulmaz. Sevisen çiftler evlenmeden evvel birbirlerinin huylarını da öğrenmelidirler. Sevgi denen şey insanın gözlerini kararır, beynini uyusturur. Kendini sevginin sellerine kaptıranlar dıvaneşiz bir tahta parçası gibi sürüklenip giderler. İleriyi görmezler, istikballerini düşünmezler. Mesela senin eski kocana karşı beslediğin sevgi de iste böyle bir fırtınadan ibarettir. Sonradan ne olacağını düşünmemişsin, hâlâ da düşünümüyorsun.

— Düşünecek ne varmış?

— Daha ne olsun, hanım kızım? Sen hâlâ sevgi fırtınasından kendini kurtaramadığın için kocanın senden soğuduğunu, artık seni sevmeyi farketmediğini fark edemiyorsun.

— Siz hep bu lakırdıyı tekrarlıyorsunuz amma anlamıyorum, Sabrinin benden soğuduğunu nereden biliyor sunuz?

Hamiyet Hanım ciddi bir eda

— Günlerdenberi ben sana bunu anlatmak istiyordum, Firdesciğim. Aklını başına topla da şöyle bir düşün bakalım. kocan hapishaneye niçin girdi?

— Bir kaza oldu. Karaborsa işi yaparken yakalamışlar.

— Karaborsa falan değil ya, hadi öyle olduğunu kabul edelim; kocan böyle tehlikeli bir işe girerken niçin seni hiç düşünmedi?

— Düşünmediğini kim söylüyor? Para kazanıp beni rahat ettirmek, her arzumu yerine getirmek için çalışıyordu.

— Ha, işte senin anlayamadığın yer budur, Firdesciğim. Burada çok yanıyorsun. Onun yaptıkları sana karşı sevgisinden değil, kendi arzusunun ileri geliyor.

Bir az evvel söylediğim gibi sevgi hevesi geçince insanlar kendilerini başka heveslere kaptırırlar. Bu hevesler de adanma göre değişir. Hele erkeklerin gönüllerine hiç güvenilmez. Sevdikleri kadından soğuyunca kimisi başka kadınlara meyleder, kimisi eğlenceye kapılır, hırsız, katil olanlar da vardır. Karısını seven adam kendini tehlikeli işlere atar mı? Bir gün yakalayıp hapishaneye girince karısından ayrı kalacağını düşünmez mi? Sevgilisinden uzak

Masrafta Mukayese

Genç kadın ağlar:

— Kocacığım, bizim üstümüzdeki dairede oturan kadının şapkası benim yeni şapkamın eşi!

— Anlaşıldı, tabii yeni bir şapka istiyorsun?

— Kocacığım, evden taşınmaktan çok daha az masraflı olmaz mı?

BELKİ DEĞİL MUTLAKA

Genç bir adam sene başında nişanlısına hediye etmek için güzel bir lavanta almaya karar verir. En iyi cinslerini satan bir mağazaya girer, hangisini alacağına bir türlü karar veremez. Nihayet dükkâncı zarif bir şişe çıkarır, en yeni gelenlerden, isminin de "Belki.. olduğunu söyler:

— Fiyatı nedir?

— Üç yüz lira.

— Üç yüz mü? Bu fiate ahne isminin "Belki.. değil "Mutlaka.. olmasını isterim!

KORKU

Edebiyat mükâfatını kazanan bir adamın şerefine ziyafet çekerek, yemeğin sonunda bir kaç söz söylemesi icabeder. Adam ayağa kalkar ve kendisini dinleyenlere zarif bir eda ile der ki.

— Buraya, kendi ağzımdan çıkan güzel bir nutuk dinlemek ümidiyle gelmişim. Fakat bu ümidimin hayal olmasından korkmaya başladım!

ta kalmağa nasıl katlanır? İçinde sahiden sevgi olan bir erkek, karısını rahat ettirmek için para kazanacak başka yollar arar. Zengin olup ailelerini mesut edenler hırsızlıktan, karaborsacılıktan mı kazanıyorlar?

Birkaç yudum bira daha içti.

— Bu sözlerime iyice kulak ver, kızım! Senin kocan havalanmış, hem de kötü şeylere kaptırmış kendini. Artık onu bu yoldan çevirmek kabil değildir. Senin yüzüne gülerse de inanma.

Ce. Re.

(Devamı var)

Sinema Dedikoduları

Belki on kere "Artık filim çevirmeyeceğim.. diyen Marx kardeşler yine sözlerinde duramamışlar. Marx kardeşler kimdir? Göründükleri kadar genç değildirler. Chico en büyüğü 57 yaşında; Harpo yani Kıvrık 55; Groucho, bıyıklısı 53 yaşındadır.

Anneleri Minnie Marx, bir Alman hokkabazın kızı idi. Amerika'ya babasıyla gitmiş, orada kalmış çocukları oluncu, onların da babası gibi artist olmaları için pek çok çalışıp didinmiş, bir stüdyoya çocuklarını angaja ettirebilmek için haftalarca kapılarda beklemiş, nihayet ölmeden oğullarının çevirdiği ilk filmi görmüştür.

Marx kardeşler 5 tanedir, beşi de Hollywood'da yaşar, en zenginleri Zeppo artistik bir ajans idare eder ve hiç filmi çevirmemiştir.

Gary Grant, son çevirdiği film gösterildiğindenberi 219 evlenme teklifi almıştır. Bu tekliflerde bulunan kadımların her halde artistin beraber oynadığı Betsy Drake'la arasının çok iyi olduğunu hatta belkide gizlice evlenmiş olduklarından haberleri yoktur.

Charles Boyer, Jean - Jaul Satre'in "Kirliler", ismindeki piyesinin büyük bir Broadway tiyatrosunda İngilizce olarak oynanacaktır. Yalnız Amerikalılar temizliğe çok düşkün oldukları için piyesin ismi "Kirliler", yerine "Kırmızı eldivenler" olmuştur.

Gaby Morlay, baş rolde olarak 33 senedenberi 70 film çevirmiştir. Bu hemen hiç bir artiste nasib olmamıştır. 1915 de baş artist olmak... ve bugün de Colette'in "Gigi" sinde birinci rolü oynamak.

Ramon Novarro, (Bilmem hatırlayan var mı? Evet: Ben - Hur!) on sene sonra tekrar perdede görünecek, fakat güzel bir Roma arabası sürücüsü olarak değil, Küba'nın bir ihtilâlcisi olarak. Beraber oynadığı kadın artist Jennifer Jones'tır.

MATEMATİK DERSLERİ

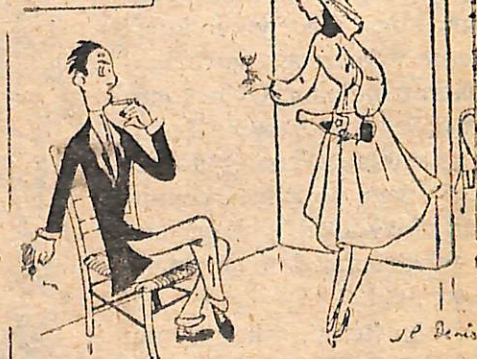
Emekli deniz albayı, Üniversiteden ehliyetli birinci sınıf askerî öğretmen Talât Parlar aileler nezdinde veya Pendikte kendi evinde ders vermeğe başlamıştır.

Adres: Sayan bağları - No. 6

(Pendik)

Doğum evinde

MATERNITE

— Önce şu müsekkkin ilacı içiniz, sonra kaç çocuğunuz olduğunu söylerim.

"Fransız karikatürü"

● Niçin Kızarırsınız? ●

Sarımsı mı, kırmızı mı, kısa boylular mı daha kolay kızarır? — Kızarma bir ruh hastalığı mıdır? — Elbise altındaki vücut kısımları neden kızarmaz?

Heyecan tesiri altında yüzümüzün kızarması meraklı bir meseledir. Malûm olduğu üzere herkes aynı tarzda kızarmaz.

Yakın zamanda ilim ve fen adamları o mesele ile meşgul olmuşlar ve erkeklerin kadınlardan daha kolay kızardıklarını istatistiklerle meydana çıkarmışlardır.

Yine bu istatistiklerden öğrenilmiştir ki, her iki cinsten ve kızıl saçlılardan çabuk kızarmaktadırlar. Kısa boylu ve nahif olanlar da uzun boylu, sağlam bünyeli insanlara nisbetle kolaylıkla kızarırlar.

İnsan dört yaşından önce ve eli yaşından sonra kızarmaz. Mammafi her hangi yaşta hiç kızarmayanlar da vardır. Hatta istese de kızarmazlar. Halbuki en basit sebeple kızaranlar çoktur.

Zengin bir iş adamının zevcesi, yüzüne kim bakarsa kıp kırmızı keşildiğinden sokağa pek nadir çıkar, çıktığı vakit de çehresini bir tülle örterdi.

Ara sıra kızarmak normaldir. Fakat bu hal fazla tekrerr ederse marazî bir çekingenlik alâmetidir. Ruh hekimlerine göre çok kızaranlar çocukluklarında alleleri tarafından şiddetli muamele görmüş olanlardır. Çocuk, yabancılarından da fena muamele göreceğini bekleyerek büyür.

Öylelerinde nefse itimad hissi gelişmez; binaenaleyh bunlar ya çok kızarırlar yahut kekeleyerek gibi ruhi ârizalara uğrarlar. Kızarma illeti tedavi ile hafiflerse de büsbütün geçirilmesi güçtür.

Beklenmedik zamanda dönmüş Kadın — Kocamı mazur görün, bir az sıkıldım... "Le Rire" den

Cornell üniversitesinde yapılan tetkiklere nazaran erkeklerin yüzde 70 i kendileriyle alay edildikleri zaman, 67'si söyledikleri itiraza uğranınca, 57 si elbiselelerinde bir kusur görürlerse kızarırlar.

Kadınlarda 60 ı hiddetlenince, ancak 50 si alay edilince kızarmaktadırlar. Bir mecliste açık bir hikâye anlatılırsa erkeklerin kadınlardan fazla kızardıkları tebeyün etmiştir. Yine kızarma hâdisesinden erkekler daha müteessir olurlar: Kızardıktan başka çok kere kekeleyerler, konuşmadıkları ve terledikleri de olur.

Önce bir yanağı, sonra ikincisi kızaran şahıslara da raslarız. Kızarma boyun hizasından öteye geçer mi? Hayır. Erkeklerde gırtlığa kadar gelir, durur; kadında göğse kadar indiği vakidir.

Tuhafı şudur ki, insanların elbise ile örtülmemiş kısımları kızarır. Binaenaleyh bir kadının kızarma sahası giydiği elbisenin de kolteliği ölçüsünü aşmaz. Vücudun ancak açık havaya maruz tarafları kızarabilmektedir. Zira derimizdeki kan damarlarımızın şiddetle inbisat etmesi lâzımdır, bu genişleme ise yalnız havaya temasla mümkündür.

Çıplak gezek bütün vücudumuzun kızarmasına şüphe yoktur.

Kısa Hikâye:

KABAHAAT SİZDE DEĞİL

Şiddetli bir nezle ile başladı, M. Femuy pek aldırış etmedi; bir koca mendil iki saat bile dayanmıyordu, sonra boğaz yanması, vücutta kırıklık, biraz ateş.

Kendi kendine:

— Galiba grip olduk, dedi.

Tedavisi: aspirin, ıhlamur, öksürük şurubu, sıcak oda, falan filân.

Fakat bütün bunlara rağmen sabahleyin Femuy'un durumu oldukça kötüydü. Ateş artmış, vücutta titremeler doluyor, Madam Femuy doktordan bahsedince, itiraz etti.

— Ben sana grip diyorum, geldiği gibi geçer gider.

Fakat öğleden sonra vaziyet daha kötülerince Madam Femuy doktor Pinyoşe'ye telefon etti:

Doktor geldiği zaman hasta ateşler içinde, pancar gibi kızarmış duruyordu. Doktor'a "Marie atları suladın mı? ", diye sordu.

Doktor tabii hastaya cevap vermedi, fakat, hasta bu hale gelinceye kadar doktor çağırmanın ihmalci, geri kafalı insanların aleyhinde bir hayli atıp tuttuktan sonra hastanın sırtını dinledi. Kaşlarını çatarak:

— İki taraflı zatürre! teşhisini koydu. İki taraflı reçete yazarak ertesi sabah tekrar geleceğini söyleyerek çıkıp gitti.

Ertesi sabah Madam Femuy doktoru çok telâşlı karşılayarak, hastanın geceyi çok fena geçirdiğini söyledi. Doktor yeni reçeteler yazarak akşam tekrar hastayı görmeye geleceğini söyledi.

Akşam Femuy artık sayıklamıyordu. Hemen hemen ateşi kalmamıştı ve kısa kısa nefes alarak uyur görünüyordu. Bu sefer Madam Femuy'un yüzüne, (kendinize

yeni bir koca aramak lâzım gelecek!) der gibi bakarak:

— Artık ne yapsak faydasız; dedi. Tekrar iyi olması için, bir mucize lâzım...

Doktor gittikten sonra, zavallı Madam Femuy artık hicirıklarını zaptedemiyerek ağlamağa başladı.

Doktor ertesi gün tekrar geleceğini söylememişti, demek artık hiç ümit yoktu.

Sabahleyin Femuy gözlerini açtı, yatağın içinde doğruldu, sabaha kadar başında beklemiş olan karnısının bitkin yüzünü hayretle tetkik ettikten sonra gayet dinç bir sesle:

— Karıcığım açlıktan ölüyorum, bana sütlü kahve, tereyağı, reçel, yumurta, ne bulursan getir! dedi.

Hasta kurtulmuştu, daha doğrusu tamamen iyileşmişti. Bu gri-

bin bir sürprizi idi. İştahla kahvaltı etti, giyindi, öğle yemeğini de yedikten sonra sokağa

çıkacağını söyledi. Karnısı mâni olmak istedi ise de, artık hasta olmadığını söyleyerek dinlemedi.

Bir saat sonra, otobüste giderken yanındaki boş yere bir adam gelip oturdu. Bu adam doktor Pinyoşe idi.

O sırada otobüste bulunanlar, ömürlerinde görmediklerini gördüler: Bir adamın başka birisine bakarak ne derece fazla hayret edebileceğini.

— Siz, burada!.. Siz, siz ha!.. diye kekeleyordu.

Fakat Femuy doktorun hayretten daha ziyade canının sıkıldığını sezmişti, izahat vermeğe çalıştı:

— Evet doktor, kendimi biraz daha iyice hissettim de, biraz dolayım dedim. .. Belki doğru hareket etmedim ama...

— İnandırıcı gibi değil! Harika!.. Hayır, kat'iyen olamaz!.. deyip duruyordu.

Zavallı doktor! Femuy, o sırada: "Hiç de doktorun yerinde olmak istemezdim."

diye düşündü. "Gerçi mutlaka ölür!" diye evine bile uğramaya lüzum görmediği hastasını aynı günde otobüste görmek, bu kadar bilgisiz bir doktor olmak hiç te hoş değildir doğrusu.

— Evet, bugün çıktığına hata ettiğimi anladım, hastalık nükse derse fena olur derler.

Fakat doktor onun söylediklerini dinlemiyordu bile, hâlâ kendi kendine:

— Olamaz!.. İmkânsız!.. diye söylenip duruyordu.

Femuy daha fazlasına artık tahammül edemedi, doktorun elini eline alarak, teselli eden bir sesle:

— Doktorcuğum, dedi, biraz aklınızı başınıza toplayın da muhakeme edin. Ölmediğim muhakkak, fakat her halde bu işte sizin hiçbir suçunuz yok!

Geviren: Fatma KARAY

— Karımın çekilen resimleri iyi çıkmamış...
— Peki bayım, bayan tesrif etsin, baştan çıkarayım!

Doğru Ve Büyük Sözler

★ Dâhilerin fanî olduklarını düşünmek orta tabakaların en büyük tesellisidir. Goethe

★ Dünyada heyecan duyulmadan yapılmış bir büyük iş yoktur. Kant

★ Büyük adam küçük işleri küçük ve büyük işleri büyük gören adamdır.

Lessing

★ Felâketli zamanlarda kaybedilen saadeti düşünmekten daha elemli bir hâl tasavvur edilemez.

Dante

★ Şeref gözle görünmeyen bir şeydir ve çok defa onunla alâkası olmayanlar onun sahibi gibi görünürler.

Shakespeare

★ Fikirsiz adamlar süslü kelimelerle ayıplarını örtmek isterler.

Keates

Sanki hayatta, tabiatla, tarihte ahlâk varmış gibi her şeyde ahlâktan bahseder dururuz.

Nietzsche

★ Dünyada taklit edilemeyecek bir şey varsa o da cesarettir.

Napoleon

★ Çalışmak eğlenmekten daha az can sıkar.

Baudelaire

★ Hayal sukutuna uğramamak, insanlardan incinmemek isteyenler hayata veda etmelidirler.

Pförtner

Menfaatinizi korumak istiyorsanız

AYDEDE

ye ilân veriniz çünkü:

AYDEDE

de çıkan ilânların ömrü bir günlük
değildir

AYDEDE

SIYASİ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7,54 Lira
»	Memleket dışı	12 »
1 Senelik	Memleket içi	14 »
»	Memleket dışı	21 »

1949

Bütün memleket için

Tasarruf Yılı

olacaktır.

★

Bankamız da bu yıl cep defteri
yerine tasarrufu teşvik için
ev şeklindeki

Yeni Kumbaraları

İkramiyeli Aile Cüzdanı
sahiplerinin emrine amade
bulunduruyor.

YAPI ve KREDİ BANKASI

ve sıhhatinize büyük yardımı olan eşsiz
keşif, medenî bir ihtiyaç maddesi.

SEN - BEN

Kokusundan çekindiğiniz şeyi yemek i-
çin size cesaret veren tek müstahzar.
Depo : TÜRKİYE Eczanesi - İstanbul
Ankara Caddesi No. 88 Tel : 23475

KALECİK

"Kırmızı"

Ankara bölgesinin şaraplık ü-
zümlerinden yapılmıştır.

Milletlerarası şarap Kongresin-
de en çok takdir kazanan bir
çeşidimizdir.

Tekel

Sahibi : F. KARAY

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Cemal Refik Delibaş

dare yeri : Ankara Caddesi 98/2 İstanbul

Dizildiği yer :

Murad KERMAN Müreттіphanesi

Basıldığı yer : TAN Matbaası

Çocuk Ansiklopedisi

Türkiyenin yalnız bütün çocuk-
larını değil hattâ bütün büyük-
lerini de ilgilendirir.

Bütün dünyanın bilgileri her-
kesin anlayacağı tarzda sade
olarak yazılmıştır.

2 Büyük Cilt - 1448 sayfa -
1783 Resim - 218 Mevzu

Fiyatı 15 Liradır.

İstanbul TAN Matbaası

Dünya — "Titrerim mücrim gibi baktıkça
istikbalime!,,

SATILIK GÜZEL BİR ARSA

Göztepede tiren istasyonuna ve
garşıya iki dakika mesafede, Çam-
lıcanın tertemiz hvasına karşı,
toprağı feyizli, bir villâ inşasına
fevkalâde elverişli bir dönümden
fazla güzel bir arsa satılıktır. Ta-
lip olanların AYDEDE'de muhar-
rir Ertuğrul Şevket'e müracaatla-
rı. Mutavassıt kabul edilmez.

Herkesin cebinde bulunması lâzım
Saygı hissinize.

Arkadaşımız Semih Mümta-
zın' (Hayal Olmuş Hakikatler)
adlı kitabı Beyoğlu Tünel mey-
danındaki Tünel Kitabevi ile
Saray Kitabevinde dahi satıl-
maktadır.

Hanımeli

Türkiyenin En Büyük
Kadın Gazetesi

ARALIK SAYISI ÇIKTI

Bütüü Yazıları Ciddi, Faydalı,
Pratik, Öğreticidir. Renklerle
ve Resimlerle Gösterilmiştir.

40 Sayfa 50 Kuruş

İstanbul T A N Matbaası

Birkaç Satırda Truman

- ★ 8 Mayıs 1884 — Missouri eyaletinin bir çiftli-
ğinde doğdu.
- ★ Nisan 1917 — Amerikan ordusunda subay oldu.
- ★ Mayıs 1919 — Fransız cephesinde batarya ku-
mandanlığında bulunduktan sonra Major rüt-
besiyle terhisini müteakip hukuk tahsilini ik-
mal etmeğe başladı.
- ★ Haziran 1919 — Çocukluk arkadaşı Bess
Wallace ile evlendi.
- ★ Kasım 1922 — Hâkim seçildi.
- ★ Kasım 1934 — Missouri ayânı oldu; 1940 da
tekrar seçildi.
- ★ Ocak 1945 — Cumhurbaşkanı muavinliğine in-
tihat edildi.
- ★ Nisan 1945 — Roosevelt'in yerine başkanlığa
geçti.
- ★ Temmuz 1945 — Cumhurreisi sıfatıyla, Japon-
lara karşı atom bombasının kullanılmasına izin
verdi.
- ★ Eylül 1946 — Komünist nazır Wallace'i azletti.
- ★ Şubat 1947 — Mesleğinin en büyük kararını
alarak kendi ismine izafe edilen doktrini kur-
du : Rusyaya karşı Yunanistana yardım usu-
lünü kongreye kabul ettirdi.
Ve Cumhurreisliğine tekrar seçildi.

T. C.

ZİRAAT BANKASI

1949

Yılı İkramiye Tutarı

300.000 lira

Her Çekilişte:

25.000, 10.000, 5.000 liralık

İkramiyelerden başka 461 adet muhtelif ikramiyeler. Bundan fay-
dalanmak için çekilişlerden bir ay evvel

ZİRAAT BANKASINDA

100 liralık vadesiz bir tasarruf hesabı açtırmak kâfidir. Çekilişler:

**28 Şubat - 30 Mayıs - 31 Ağustos
30 Aralık**

TÜRKİYE GARANTİ BANKASININ

3 Ocakta çekilecek olan

Yılbaşı Fevkalâde İkramiye Keşidesine

İştirak edebilmek için bugün 12 ye kadar en aşağı 50 liralık
bir hesap açtırmakta acele ediniz.

BUYUN İKRAMIYE 3 0 0 0 LIRA

olmak üzere cem'an 555 kişiye zengin ve çeşitli para ikramiyeleri
Dağıtılacaktır.